
Het Walmkenbrand-Pad.

Het kleine PARIKE, nauwelijks 356 ha groot, is tot nog toe niet het onderwerp geweest van een degelijke historische monografie : vandaar dat tamelijk weinig geschiedenis van Parike bekend is. Het heeft nochtans een heel Oud verleden : de oudste vermelding dateert immers van 866 zodat Parike reeds meer dan 1100 jaar bestaat.

In de middeleeuwen maakte Parike deel uit van de bezittingen van de adellijke families van Massemen, van Steenlant en van Cauteren. De heerlijkheid Parike bezat geen eigenlijke exploitatiekern met een kasteel : de heren konden er echter wel genieten van de opbrengst van een windmolen, van heerlijke rechten en renten : ze bedroegen jaarlijks 12 pond, 47 ganzen, 65 kapoenen, 300 hoenderen, 42 razieren (een inhoudsmaat) haver en 8 pond bijenwas. Een afzonderlijk leen op het grondgebied van Parike was de heerlijkheid Humbroek, die toebehoorde aan de families Reyngaertsvliete, Casier en van Cauteren. Te Parike komen ook een tweetal middeleeuwse hoeven voor, nl. het Hof-te-Bruwieren, eigendom van de abdij ter Kameren, te Brussel en het Hof-ter-Plancken, dat toebehoorde aan de Gentse Sint-Pietersabdij. Het patronaatsrecht over de parochiekerk, gewijd aan Sint-Lambertus, werd uitgeoefend door de Sint-Pietersabdij van Lobbes.

Het ergste historische gebeuren heeft Parike meegemaakt in 1453 : tijdens hun grote opstand tegen Hertog Filips de Goede hebben de Gentenaars het dorp volledig in as gelegd. Parike is eeuwenlang bekend gebleven als het "verbrande dorp".

Zoals in de meeste Zuidvlaamse dorpen werden de overwegende landbouwbedrijvigheid en veeteelt aangevuld met huisnijverheid. Op het einde van het Ancien Regime en in de eerste helft van de vorige eeuw bestond deze nijverheid vooral in het spinnen en weven van vlas. Nadien schakelde men over naar handschoennijverheid en kant, voor rekening van fabrikanten, doch na de Eerste Wereldoorlog ging ook deze ambachtelijke sector teloor.

Parike is, zoals zoveel Zuidvlaamse dorpen, ingedommeld : stille gezonde rust is er troef.

De wandeling die ons door Parike , maar ook voor een gedeelte door **Everbeek** leidt kunnen we typeren als een landschapswandeling aanbevolen voor de liefhebber van een, door mensenhanden geboetseerd, stuk natuur. Het parcours ligt niet bezaaid met "bezienswaardigheden en monumenten" doch is als gezondheidskuur sterk aan te bevelen. De route verloopt deels vlak, deels klimmend en dalend, typisch voor het Vlaamse Ardennen-landschap. Vanop de Molenberg krijgen we zelfs een uitzicht op het Denderlandschap. De start van de wandeling is aan de Sint-Lambertuskerk te Parike. Daar is ook het startpaneel geplaatst.

PARCOURS EN BEZIENSWAARDIGHEDEN. (afstand 12 km, wandelduur circa 3 uur)

De wandeling begint aan de gerestaureerde **Sint-Lambertuskerk**. De talrijke verbouwingen zijn duidelijk te merken: de laatgotische kruisbeuk is een overblijfsel van de vroegere kerk, de eigenlijke kerk werd in het midden van de 18de eeuw in classicistische stijl opgetrokken, het gewelf zou van 1768 zijn en ook de westertoren heeft wijzigingen ondergaan.

Gelukkig is het ommuurde kerkhof bewaard gebleven en de uitbreiding ervan, die nu toelaat rondom de schilderachtige kerk te gaan en ze van alle kanten te bewonderen, heeft het historisch kader van het dorp niet beschadigd. Bemerkt aan de ingang van het kerkhof de "**roepsteen**": hier werden eertijds door de veldwachter na de zondagmis alle belangrijke berichten aan de inwoners plechtig en officieel meegedeeld.

We laten nu de kerk achter ons, steken de "Steenweg" over en slaan tegenover de kerk de "Koestraat" in. Reeds na een paar honderd meter wandelen wij te midden van glooiende velden; links van ons ligt het **Parikebos**, thans eigendom van de Vlaamse Gemeenschap. We volgen deze weg die rechtdoor loopt en komen zo in de "Peperendaelstraat" en meteen op het grondgebied Everbeek. Deze weg brengt ons klimmend naar de "Priemstraat" waar we links afslaan.

Na een paar honderd meter wandelen bemerken we aan onze rechterkant, een zeer oude **Kruislievenheer**. Het toponiem "Ter Cruysen" stond reeds op de Ferraris-kaarten die dateren van het einde van de 18de eeuw. De eigendom waarop het kruis staat is sinds mensenheugenis in handen van afstammelingen van de familie Lampo, een zeer welstellend boerengeslacht. Hier hebben we een mooi zicht op het open landschap. Weldra komt de "Priemstraat" uit op een weg die rechts "Klaaie" en rechtdoor de "Molenstraat" heet. Vóór ons, en dus langs de Molenstraat, staat op de **Parikeberg of Molenberg** (het hoogste punt van Parike) het **Hotel Molenwiek**.

Deze Molenberg staat ieder jaar één keer in het centrum van de lokale belangstelling, namelijk als **Walmken Brand** wordt gevierd.

Evenals Tonnekenbrand te Geraardsbergen is Walmken Brand een overblijfsel van een eeuwenoude heidense feestviering, waarbij men op het einde van de winter de nieuwe lente met vreugdevuren begroette. Het feestvuur van Tonnenkenbrand wordt te Parike beantwoord met Walmken Brand: op de top van de Molenberg wordt rond een groot houtvuur gedanst terwijl uitbundig en herhaaldelijk wordt gezongen:

**"Walmke, Walmke brand,
zeven zakken 't dagwand,
veel koren, weinig kruid,
met pasen is de vasten uit!"**

We gaan rechtdoor de "Molenstraat" in en krijgen hier een mooi zicht links op het Parikebos. Rechtover het **Hotel Molenwiek** slaan we rechts de "Brouwierstraat" in die ons midden de akkers leidt. Ongeveer honderd meter aan onze linkerkant, en dus vlak tegen de steenweg (Brakel-Geraardsbergen) wordt jaarlijks het hogergenoemde Walmken Brand gevierd. We dalen verder de "Brouwierstraat" af en wandelen hier in een prachtig laaggelegen stuk natuur met links in de diepte de kronkelende Gerrebroekbeek. Voorbij een laag uitgegroeide beuk gaat de weg over in een aardeweg en dan in een kasseiweg. We wandelen hier langs een drietal hoeven tot aan de samenkomst van de "Brouwierstraat" en de "Korreelstraat". Een tiental meter verder nemen we de eerste veldweg rechts, de "Koreelweg", die ons uit het dal terug in de natuur van Everbeek brengt. Schuin vóór ons torent de **kerk van Everbeek-Beneden** uit. Na een lange klim steken we de "Klaaie"- "Reepstraat" over en volgen verder de "Koreelweg".

Waar we een andere veldweg kruisen, gaan we rechts en dalen af naar de "Plaatsbeek" vlak bij de **kapel van O.-L.-Vrouw van La Salette**. O.-L.-Vrouw van La Salette is de wenende Lieve Vrouw die op 19 september 1846 in het Franse stadje verscheen aan twee kinderen. Een beeld in deze gerestaureerde kapel herinnert aan deze verschijning.

Wat verder slaan we rechts af en volgen de "Plankkouter", waar we aan beide zijden van mooie vergezichten kunnen genieten. Na een klimpartij verlaten we de "Plankkouter" en nemen links de "Donkerstraat". Wanneer we even verder op de "Bergstraat" uitkomen, ontplooit zich voor ons een breed panoramisch zicht. We volgen de "Bergstraat" rechts en vlak voor het einde -tegenover het oude laaggevelboerderijtje nr. 4 - snijden we de hoek af en komen op de "Steenberg".

Aan "Fayte" gekomen slaan we links af en blijven deze weg volgen. We verlaten Everbeek en komen opnieuw op het grondgebied Parike en weldra bereiken we terug de "Steenweg". We volgen deze naar links en slaan direct rechts de "Pachtweg" in. Intussen kruisen we **de Molenbeek**, één van de zo vele Molenbeken in het heuvelachtige Zuid-Vlaanderen (deze beek behoort tot het bekken van de Dender). De streek waar we nu wandelen is vlakker geworden; links in de verte doemt **de Toepheuvel** (doel van de Toepwandeling) aan de horizon op. Vóór het eerstkomende kruispunt slaan we rechts af, volgen de "Matrouwstraat" en wandelen opnieuw over de Molenbeek.

We keren terug naar Parike-dorp. Helemaal op het einde van de "Matrouwstraat" op de rechterhoek staat een mooi herenhuis met bijhorende grote ommuurde tuin en boomgaard: dit is **de gewezen pastorie van Parike**, opgetrokken in zuivere Renaissancestijl en waarvan het oudste gedeelte, nl. het gelijkvloers, uit de 18de eeuw dateert.

Aan het kruispunt, waar we heel mooi zicht hebben op de achterkant van de kerk met zijn verschillende dakpartijen, maken we nog een ommetje en slaan links de "Hollebeekstraat" in. Aan de linkerkant ontplooit zich een mooi vergezicht in de richting van Sint-Martens-Lierde. We vervolgen onze wandeling in de richting van Deftinge en in het dal kruisen we **de Hollebeek**. In de volgende bocht slaan we rechts het "Rameiveld" in, een weg boven op de heuvelkam, te midden van een prachtige kouter die aan beide zijden afhelt: hier kunnen we voor een laatste maal genieten van een indrukwekkende afwisseling van heuvels en dalen.

Stilaan keren we terug naar de "Steenweg" waar op de hoek links de gemeentelijke basisschool te zien is. De "Steenweg" rechts volgend, keren we terug naar Parike-dorp en komen weldra aan de kerk, het vertrekpunt van een verpozende wandeling, die ons doorheen de landouwen van Parike en Everbeek heeft gebracht.

